

Napřímá úměrnost

(známa z 7. třídy)

je závislost proměnné y na proměnné x , pro kterou platí:

• Kolikrát se zvětší hodnota x , tolikrát se zmenší hodnota y .

• Kolikrát se zmenší hodnota x , tolikrát se zvětší hodnota y .

Např.: Kolikrát se zvětší počet lidí, tolikrát se zmenší délka doby, za kterou splní daný úkol.

Napřímá úměrnost (NÚ)

- je funkce vyjádřená rovnicí

$$y = \frac{k}{x}$$

$k \neq 0$

$D = \mathbb{R} - \{0\}$

($x \neq 0!$)

- grafem je **HYPERBOLA**

" D -všechna reálná $\neq 0$ "

Např.: $y = \frac{1}{x}$ $k=1$, $y = -\frac{2}{x}$ $k=-2$

k - koeficient NÚ

Pr. Narysuj graf pro $y = \frac{1}{x}$ a $y = -\frac{1}{x}$ (pomocí bodů z tabulky)

a)

x	-4	-3	-2	-1	$-\frac{1}{2}$	$-\frac{1}{3}$	$-\frac{1}{4}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{3}$	$\frac{1}{2}$	1	2	3	4
$y = \frac{1}{x}$	$-\frac{1}{4}$	$-\frac{1}{3}$	$-\frac{1}{2}$	-1	-2	-3	-4	4	3	2	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{3}$	$\frac{1}{4}$

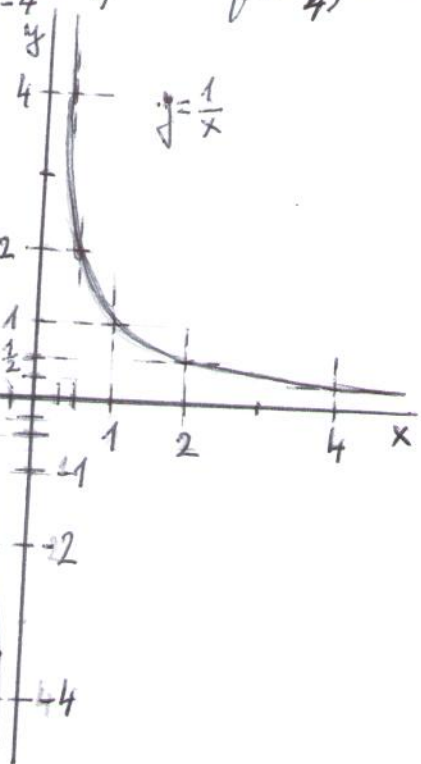
Např.: $f(-4) = \frac{1}{-4} = -\frac{1}{4}$ $f(-\frac{1}{2}) = \frac{1}{-\frac{1}{2}} = 1 : (-\frac{1}{2}) = 1 \cdot (-\frac{2}{1}) = -2$

b)

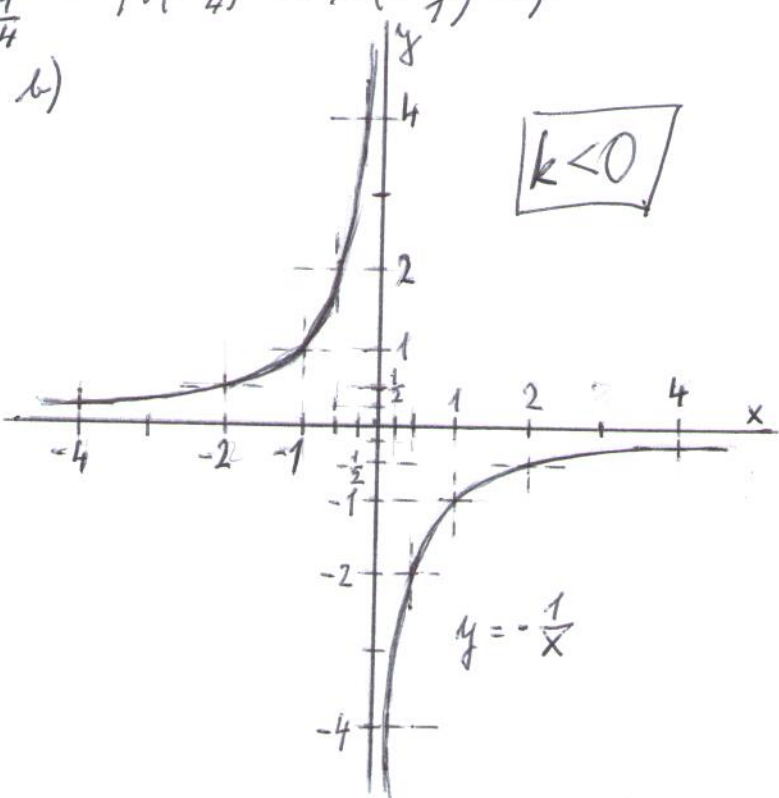
x	-4	-3	-2	-1	$-\frac{1}{2}$	$-\frac{1}{3}$	$-\frac{1}{4}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{3}$	$\frac{1}{2}$	1	2	3	4
$y = -\frac{1}{x}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{3}$	$\frac{1}{2}$	1	2	3	4	-4	-3	-2	-1	$-\frac{1}{2}$	$-\frac{1}{3}$	$-\frac{1}{4}$

Např.: $f(-4) = -\frac{1}{-4} = \frac{1}{4}$ $f(-\frac{1}{4}) = -\frac{1}{-\frac{1}{4}} = -1 : (-\frac{1}{4}) = -1 \cdot (-\frac{4}{1}) = 4$

$k > 0$

$k < 0$

Obor hodnot tvoří všechna reálná čísla různá od 0
 $H = \mathbb{R} - \{0\}$